

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław TROCIUK

Warszawa, 29/01/2008r.

RPO-572925-VII-713/07/ED

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan

Gen. dr Jacek Pomiankiewicz
Dyrektor Generalny
Służby Więziennej
ul. Rakowiecka 37 a
02-521 WARSZAWA

Szanowny Panie Dyrektorze

Do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęła skarga jednego z osadzonych przebywających w Areszcie Śledczym w Piotrkowie Trybunalskim. Skarży się on, że przebywał w celi mieszkalnej (nieprzeznaczonej dla tzw. osadzonych niebezpiecznych), w której stosowany był stały monitoring przy pomocy kamery telewizyjnej, na co w obowiązującym ustawodawstwie brak jest podstaw prawnych.

W sprawozdaniu z przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego (OI/D. 0510-494/07/11), Dyrektor Okręgowy Służby Więziennej w Łodzi wskazał jako podstawę użycia kamer w celi § 77 pkt 1 lit. k rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 października 2003 r. w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej (Dz. U. z 2003 r., Nr 194, poz. 1902). Rzecznik Praw Obywatelskich uznał taką interpretację za błędną a tym samym wniesioną skargę w całości za zasadną.

Przepis ten w sposób ogólny określa możliwość używania telewizji przemysłowej, jako jednej z form zabezpieczenia techniczno-ochronnego stosowanego w ochronie jednostki penitencjarnej. Wśród zabezpieczeń wymienia również bramy, drzwi, kraty o szczególnej konstrukcji, zamki, blokady bram, itp. Wyraźnie więc jest to lista środków stosowanych do ochrony zakładu karnego lub aresztu śledczego jako całości. W mojej opinii urządzenia telewizji przemysłowej, w świetle tego przepisu, mogą być więc zainstalowane na zewnątrz budynków lub na korytarzach oddziałów w budynku penitencjarnym. Wykładnia tego przepisu w kontekście pozostałych regulacji rozporządzenia, nie upoważnia natomiast do stosowania kamer w celach mieszkalnych. Wyjątek mogą stanowić jedynie

pomieszczenia dla tzw. osadzonych niebezpiecznych, którzy wymagają zorganizowania warunków zapewniających wzmożoną ochronę społeczeństwa i bezpieczeństwo jednostki (§ 81 ust. 2 rozporządzenia).

Wątpliwości budzi również delegacja ustawowa do wydania powyżej opisanego rozporządzenia i uregulowania w nim możliwości stosowania kamer. Delegacja ta jest bowiem zawarta w art. 249 § 3 pkt 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy, w którym nie ma mowy o możliwości określenia w rozporządzeniu zakresu stosowania telewizji przemysłowej. Narusza to więc art. 92 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym rozporządzenia są wydawane na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Upoważnienie powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu.

W mojej opinii zasadne byłoby więc doprowadzenie do nowelizacji Kodeksu karnego wykonawczego, doprecyzowanie delegacji ustawowej i uregulowanie w rozporządzeniu zasad stosowania kamer w celach albo wprowadzenie jednoznacznego przepisu Kodeksu karnego wykonawczego, który określałby dopuszczalność stosowania telewizji przemysłowej w jednostkach penitencjarnych.

W związku z powyższym, na podstawie art. 16 ust. 1 oraz 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147) uprzejmie proszę Pana Dyrektora o zajęcie stanowiska w sprawie potrzeby uporządkowania powyższych kwestii oraz przewidywanych w tym zakresie działań.

Z poważaniem

/-/ Stanisław Trociuk